

Klára Fiedlerová: Srovnání hodnotových orientací studentů FHS UK a Greenwichské univerzity v Londýně

Bakalářská práce

Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova

Posudek vedoucího

Klára Fiedlerová zpracovala bakalářskou práci, která vyžadovala obrovský kus práce. Její práce má požadovanou strukturu: teoretická východiska naznačují prostor a základní strukturaci výzkumného problému a jeho pojetí a lze je vystopovat v hypotézách; vyslovené hypotézy jsou strukturované a představují rozhodující otázky spojené s předmětem a cílem práce; navíc je řada dalších hypotéz implicitně obsažena v dotazníku a v souvislostech a agregacích se vrací k základním hypotézám. To jsou skutečnosti, které nebývají v bakalářských pracích běžné. Autorka sama realizovala terénní výzkum na poměrně velkém souboru a tento výzkum uskutečnila v podmínkách, které vyžadovaly jednak vysokou citlivost, jednak výraznou schopnost adaptovat výzkum na místní podmínky a zároveň velkou pozornost pro zachování výzkumu v kompatibilní podobě. V některých případech to vyžadovalo i rozsáhlé následné práce (např. přepočty vah na odlišných škálách). Postupovala způsobem, který nejen, že byl úspěšný, ale může se jím naše fakulta chlubit. Protože svou prací podpořila dobrou pověst naší školy. Zároveň zvládla základní operace hromadného zpracování dat, tedy práci s SPSS. Včetně ukládání a čištění dat. Uskutečnila vyčerpávající zpracování dat jak v párových, tak ve vícenásobných analýzách. (Zpracovala všechny relevantní vztahy!) Přinesla poznatky, které by stačily i pro několik bakalářských prací. Samozřejmě, že přinesla poznatky zcela nové. Ani tyto skutečnosti nebývají při zpracování bakalářské práce obvyklé. To, že pracovala samostatně se rozumí samo sebou: na Greenwichské univerzitě byla sama a musela si ověřit, „co vydrží a zvládne“. Včetně snahy o nahlédnutí do reálu multikulturního prostředí i symboliky!

To všechno jsou pozitiva, která bakalářskou práci Kláry Fiedlerové staví nesporně do řady těch, které jsou vhodné k obhajobě a to k obhajobě úspěšné. Stálo by za úvahu, aby ve shrnující podobě byly poznatky z její práce publikovány.

Ale protože Kláru docela dobře znám, je to všechno ještě málo. Ne pro požadavky na bakalářskou práci, ale ve vztahu k tomu, na co má. Stalo se jí totiž to, co se v případech podobných prací někdy stává: detaily analýzy jí vlastně zabránily v nadhledu, nezbytném pro souhrnnější uchopení tématu. Jednoduše řečeno: pro stromy neviděla les.

Taková reakce je pochopitelná: přehlédnout v celku dvojnásobnou matici o více než 3000 políčkách je vskutku velmi břížné. Vybrat z takového množství možností ty, které jsou jednak významné a jednak relevantní v širších souvislostech, je také velmi těžký úkol. Když si vzpomínám na postup zpracování, tak na uvedené „nedořečenosti“ práce Kláry Fiedlerové mám také svůj podíl: měl jsem navrhnout redukci tématu mnohem dřív, než se to nakonec stalo.

Ve zpracování by asi pomohlo, kdyby byly výsledky prezentovány v souhrnnější podobě. Například není nutné uvádět tabulku i graf, stačí jedno, nebo druhé. Není nezbytné trvale opakovat otázky, když jsou uvedeny v záhlaví tabulek, Možná, že bylo jednodušší rovnou srovnávat obě fakulty. A také soustředit se rovnou na hodnotové orientace, preference a rámce ponechat na případné uvedení tam, kde by se ukázala souvislost s hodnotovými orientacemi, atd. Vlastně začít od konce...a pak by i taková zpracování mohla vést bližší cestou k souhrnným poznatkům, které by nebyly řečeny jen v tak obecné podobě, jak jsou v závěrech uvedeny.

Takže moje jediná otázka zní: lze teď (po předání, odstupu v času a znovu přečtení vlastní práce) říci o výsledcích něco souhrnnějšího, ale také konkrétnějšího, než je v práci uvedeno?

Jak vypadá dnešní autorčino přemýšlení nad tímto tématem a výsledky výzkumu?

Moje připomínky jsou možné jen proto, že jde o práci velmi pěknou. Navrhuji ji přijmout k obhajobě a ocenit spíše jako jedničkovou práci.

Libor Prudký

FHS UK

Praha, 10.6.2009